Motion till riksdagen 1985/86:U224

Nic Grönvall och Gunnar Högmark (m)

Biståndet till Nicaragua

Utvecklingen i Centralamerika i allmänhet och i Nicaragua i synnerhet tar allt fastare former. En rörelse mot demokrati i de flesta av Centralamerikas länder är tydlig. Det förekommer fortfarande helt oacceptabelt våld också i de länder där inbördeskrig ej pågår eller där undantagstillstånd ej råder. Den påbörjade utvecklingen bort från våldet lägger stor plikt på världens rika nationer att med försiktighet understödja denna utveckling och att avhålla sig från varje åtgärd som kan äventyra denna utveckling.

På samma sätt som den svaga demokratiska utvecklingen i Centralamerika vuxit sig starkare under 1985 har övertygelsen om att sandinistfrontens ledare i Nicaragua bestämt driver landet vidare mot en marxistisk diktatur blivit allt fastare.

I litteratur som nyligen publicerats i USA (t. ex. Shirley Christian: Nicaragua – Random House 1985) beskrivs utvecklingen mot marxism-leninism och bort från pluralism, blandekonomi och garantier för de mänskliga rättigheterna. Under åberopande av förekommande folkresningar från de s. k. contras och under åberopande av hot om invasion från USA har sandinistregeringen förtryckt de mänskliga rättigheterna och infört allt fler frihetsberövanden i Nicaragua samtidigt som den militära makten utbyggts på ett sätt som saknar motstycke i detta område av världen. Detta trots att uppenbarligen den revolutionära armén som gått under beteckningen contras numera försvagats därhän att någon tvekan inte gärna kan råda om att den militära makten också vid Nicaraguas norra gräns ligger i händerna på sandinistregeringen . Något försvar att vidmakthålla förtrycket av mänskliga fri- och rättigheter och för bibehållandet av censur och kontroll av yttrandefriheten finns därför inte. Ej heller något direkt stöd för påståendet att väpnad aggresivitet mot Nicaragua skulle motivera en höjning av biståndet.

Det är en plikt för de nationer i världen, som har förmåga och önskan att stödja utvecklingen i Nicaragua i synnerhet och i Centralamerika i allmänhet att inte tillgripa medel som hindrar den goda utvecklingen och att inte avstå från kritik av den dåliga utvecklingen. Det måste vara en bjudande plikt för världens nationer att med långtgående medel söka förhindra att Nicaraguas folk nödgas uppleva en ny ofrihet i ersättning mot den som man så framgångsrikt avlägsnade i en gemensam kamp. Med hänsyn till den blockad som riktas mot Nicaragua av USA kan importstöd vara en lämplig form av bistånd.

Sverige lämnar för närvarande bistånd till Nicaragua med 70 milj. kr. I

årets statsverksproposition föreslås 125 milj. i bistånd till Nicaragua.

Den socialdemokratiska regeringens företrädare har många gånger demonstrerat sitt oreserverade stöd för utvecklingen i Nicaragua och för dess ledare. Det skall i rättfärdighetens namn understrykas att samtidigt framförts krav på utveckling mot pluralism, blandekonomi och garanterade rättigheter. Något egentligt tryck bakom orden har emellertid aldrig uppställts.

I den situation som nu råder är det naturligt och nödvändigt att Sverige uttalar att fortsatt bistånd till Nicaragua blott kan utgå om verklig demokrati i Nicaragua garanteras och om utvecklingen styrs mot blandekonomi och garanterade mänskliga fri- och rättigheter. Riksdagen bör för den skull som tillägg till beslutet om anslag till bistånd till Nicaragua vilket detta än må bliva uppställa det villkoret att biståndet icke kommer att utbetalas om ej sådana garantier lämnas. Vid förhandlingar mellan EG-nationerna och nationerna i Centralamerika om bistånd krävde bl. a. Västtyskland ett liknande villkor för att delta i EG:s stöd till de Centralamerikanska republikerna.

Hemställan

Med hänvisning till ovan anförda yrkar jag

att riksdagen vid beslut om bistånd till Nicaragua tillfogar såsom villkor att utbetalning av sådant bistånd icke kommer att ske med mindre garantier om att de mänskliga rättigheterna skall iakttas i Nicaragua och att en utveckling mot verklig demokrati där påbörjas.

Stockholm den 22 januari 1986

Nic Grönvall (m) *Gunnar Hökmark (m)*